11/11/2018

Το θαύμα του Αγίου Μηνά στο Ηράκλειο της Κρήτης

Οικουμενικό Πατριαρχείο / Αρχιεπισκοπή Κρήτης

Διαβάστε το θαύμα του Αγίου Μηνά του Μεγαλομάρτυρα στο Ηράκλειο της Κρήτης το1826 μ.Χ. Εμφανίσθηκε ένας ασπρομάλλης ηλικιωμένος ιππέας που έτρεχε γύρω από το ναό κραδαίνοντας το ξίφος του και κυνηγώντας τους επίδοξους σφαγείς οι οποίοι τράπηκαν πανικόβλητοι σε φυγή.

Οι Τούρκοι νόμισαν ότι ο καβαλάρης ήταν μουσουλμάνος πρόκριτος απεσταλμένος από τον Διοικητή της πόλης για να ματαιώσει την σφαγή

Το θαύμα του Αγίου Μηνά το Πάσχα του 1826 σφράγισε τη «σχέση» του Αγίου με το τουρκοκρατούμενο Ηράκλειο

Ο Άγιος Μηνάς καθιερώθηκε πολιούχος του Ηρακλείου την περίοδο της Τουρκοκρατίας…

Ένα συγκλονιστικό θαύμα του Αγίου Μηνά έλαβε χώρα το 1826 μ.Χ. στο Ηράκλειο της Κρήτης, πόλη στην οποία ιδιαιτέρως τιμάται ο Άγιος. Το 1821 μ.Χ., μετά την έκρηξη της μεγάλης Ελληνικής Επανάστασης εναντίον των Τούρκων, οι κατακτητές προχώρησαν σε σφαγές χιλιάδων αμάχων σε πολλές περιοχές. Από τους πρώτους που πλήρωσαν με το αίμα τους την επανάσταση ήταν και οι κάτοικοι της Κρήτης. Μεταξύ των χιλιάδων θυμάτων ήταν ο Μητροπολίτης Κρήτης, οι Επίσκοποι Χανίων, Κνωσού, Χεροννήσου, Λάμπης, Σητείας κ.α. οι οποίοι εσφάγησαν, την 24η Ιουνίου 1821 μ.Χ., στον περίβολο του Μητροπολιτικού Ναού του Ηρακλείου. Μάλιστα ο ιερουργών ιερέας εσφάγη πάνω στην Αγία Τράπεζα!

Πέντε χρόνια αργότερα, το 1826 μ.Χ., οι Τούρκοι του Ηρακλείου σχεδίαζαν να προβούν σε σφαγή των Χριστιανών, και πάλι στον Μητροπολιτικό Ναό του Αγίου Μηνά, στις 18 Απριλίου, ημέρα του Πάσχα, την ώρα της Αναστάσιμης Θείας Λειτουργίας για να πιάσουν τους Χριστιανούς απροετοίμαστους. Για αντιπερισπασμό έβαλαν φωτιά σε διάφορα απομακρυσμένα σημεία της πόλης, ενώ οπλισμένα στίφη είχαν συγκεντρωθεί έξω από το ναό, περιμένοντας την ώρα της αναγνώσεως του Ευαγγελίου για να εισβάλουν και να αρχίσουν την σφαγή.

Μόλις όμως άρχισε η ανάγνωση εμφανίσθηκε ένας ασπρομάλλης ηλικιωμένος ιππέας που έτρεχε γύρω από το ναό κραδαίνοντας το ξίφος του και κυνηγώντας τους επίδοξους σφαγείς οι οποίοι τράπηκαν πανικόβλητοι σε φυγή. Έτσι σώθηκαν οι πολύπαθοι Χριστιανοί του Ηρακλείου από τον φοβερό κίνδυνο.

Οι Τούρκοι νόμισαν ότι ο καβαλάρης ήταν μουσουλμάνος πρόκριτος απεσταλμένος από τον Διοικητή της πόλης για να ματαιώσει την σφαγή. Όταν διαμαρτυρήθηκαν στον Διοικητή, αυτός τους διαβεβαίωσε ότι δεν γνώριζε τίποτε και μάλιστα διαπιστώθηκε ότι ο συγκεκριμένος πρόκριτος δεν είχε βγει καθόλου από το σπίτι του.

Κατάλαβαν τότε οι Τούρκοι ότι επρόκειτο για θαύμα του Αγίου Μηνά, κοινοποίησαν το γεγονός στους Έλληνες και από τότε οι Μουσουλμάνοι ηυλαβούντο πολύ τον Άγιο, προσφέροντας μάλιστα και δώρα στο ναό του. Το θαύμα αυτό του Αγίου Μηνά καθιερώθηκε να τιμάται στο Ηράκλειο την Τρίτη της Διακαινησίμου, οπότε και εκτίθεται σε προσκύνηση, κατά τον εσπερινό, λείψανο του Αγίου.

Ο Άγιος Μηνάς γεννήθηκε στην Αίγυπτο στα μέσα περίπου του 3ου αιώνα μ.Χ. από

γονείς ειδωλολάτρες. Ωστόσο, το ειδωλολατρικό περιβάλλον στο οποίο μεγάλωνε, δεν κατάφερε να σκληρύνει την καρδιά του η οποία, όταν ήλθε η στιγμή, σκίρτησε ακούγοντας την φωνή του «ἐτάζοντος καρδίας καὶ νεφρούς» (Ψαλμοί 7,10) Θεού και έτσι ο, έφηβος ακόμη, Μηνάς έγινε χριστιανός.

Μεγαλώνοντας, επέλεξε να σταδιοδρομήσει στον Ρωμαϊκό στρατό, στο ιππικό τάγμα των Ρουταλικών, υπό την διοίκηση του Αργυρίσκου. Η έδρα της μονάδας του ήταν στο Κοτυάειον (σημερινή Κιουτάχεια) της Μικράς Ασίας. Εκεί ο Μηνάς διακρίθηκε και για την φρόνησή του αλλά και για το ανδρείο του φρόνημα και γι' αυτό έχαιρε εκτιμήσεως στο κύκλο των στρατιωτικών.

Δυστυχώς όμως, τρεις αιώνες μετά την έλευση του Χριστού και ο παλαιός κόσμος ακόμη δεν ήθελε να δεχθεί το λυτρωτικό μήνυμα της Αναστάσεως, παραμένοντας αυτάρεσκα, εγωιστικά και αυτοκαταστροφικά προσκολλημένος στη φθορά και το σκοτάδι. Οι αυτοκράτορες της Ρώμης άρχισαν και πάλι «πρὸς κέντρα λακτίζειν» (Πράξεις 26,14). Ο Διοκλητιανός και ο Μαξιμιανός διέταξαν διωγμό εναντίον των λογικών προβάτων του Χριστού, διωγμό ο οποίος κράτησε από το 303 έως το 311 μ.Χ. Έτσι, οι Ρωμαίοι στρατιώτες διατάχθηκαν να συλλαμβάνουν και να τυραννούν τους χριστιανούς προσπαθώντας να τους κάνουν να αλλαξοπιστήσουν. Αυτή ήταν και η πρώτη κρίσιμη στιγμή κατά την οποία ο Μηνάς κλήθηκε να πει «το μεγάλο ναι ή το μεγάλο όχι». Η πίστη του στον Χριστό νίκησε την κοσμική «σύνεση» και λογική.

Η στιγμή της Λύτρωσης

Ο Άγιος δεν άντεξε, πέταξε στη γη την στρατιωτική του ζώνη απεκδυόμενος μ' αυτόν τον τρόπο την ιδιότητα του στρατιώτη – διώκτη των χριστιανών, και διέφυγε στο παρακείμενο όρος. Εκεί ασκήτευε, προτιμώντας την συντροφιά των θηρίων της φύσης από την συντροφιά των αποθηριωμένων ειδωλολατρών. Εκεί, «ἐν ἐρημίαις πλανώμενος καὶ ὄρεσι καὶ σπηλαίοις καὶ ταῖς ὀπαῖς τῆς γῆς» (Προς Εβραίους 11,38), έζησε επί αρκετό διάστημα με νηστεία, αγρυπνία και προσευχή. Η ασκητική ζωή και η ησυχία εθέρμαναν την καρδιά του ανάβοντας τον θείο έρωτα και τον πόθο του μαρτυρίου.

Έτσι, σε ηλικία πενήντα περίπου ετών, μετά από θεία αποκάλυψη ότι είχε φτάσει η ώρα του μαρτυρίου, κατέβηκε στην πόλη, σε μέρα ειδωλολατρικού πανηγυριού και με παρρησία, εν μέσω των μαινομένων ειδωλολατρών, ομολόγησε τον Χριστό ως τον ένα και αληθινό Θεό, μυκτηρίζοντας τα κωφά και αναίσθητα είδωλα. Συνελήφθη και σύρθηκε δερόμενος μπροστά στον Πύρρο, τον διοικητή της πόλεως. Εκεί, μιλώντας με θάρρος, αποκάλυψε το όνομά του, την καταγωγή του, το στρατιωτικό του παρελθόν και, φυσικά, διεκήρυξε με τόλμη και αταλάντευτη

επιμονή την πίστη του στον Χριστό. Οδηγήθηκε στη φυλακή και το πρωί της επομένης ημέρας, μετά το πέρας του ειδωλολατρικού πανηγυριού, τον παρουσίασαν και πάλι ενώπιον του ηγεμόνος ο οποίος τον κατηγόρησε ότι εξύβρισε τους θεούς και μάλιστα μπροστά του και ότι λιποτάκτησε από τον στρατό. Ο Άγιος αποδέχθηκε τις κατηγορίες χωρίς δισταγμό.

Ο Πύρρος, ευλαβούμενος στην αρχή την ηλικία και την ευκοσμία του, προσπάθησε με λόγια και υποσχέσεις αλλά και με απειλές στη συνέχεια, να τον αποσπάσει από την πίστη του Χριστού. Όταν οι προσπάθειές του προσέκρουσαν στην σταθερή άρνηση του Αγίου, διέταξε να τον υποβάλουν σε ανυπόφορα βασανιστήρια. Οι δήμιοι τον μαστίγωσαν τόσο πολύ ώστε άλλαξαν δύο και τρεις φορές οι μαστιγωτές του. Τον κρέμασαν και τον έγδερναν μέχρι που άρχισαν να φαίνονται τα εσωτερικά όργανα του Αγίου. Έπειτα, σαν να μην έφθαναν αυτά, έτριβαν το καταπληγωμένο του σώμα με τρίχινο ύφασμα και στο τέλος τον έσερναν γυμνό και κατακρεουργημένο πάνω σε μεταλλικά αγκάθια. Όλα τα υπέμενε με γενναιότητα και καρτεροψυχία ο Μάρτυς του Χριστού, εφαρμόζοντας το Ευαγγελικό «καὶ μὴ φοβηθῆτε ἀπὸ τῶν ἀποκτεννόντων τὸ σῶμα, τὴν δὲ ψυχὴν μὴ δυναμένων ἀποκτείναι» (Ματθαίος 10,28).

Η μαρτυρική Κοίμηση

Μάλιστα, την ώρα του μαρτυρίου, κάποιοι παλιοί συστρατιώτες του τον προέτρεπαν να θυσιάσει στα είδωλα λέγοντας ότι ο Θεός του θα τον δικαιολογήσει βλέποντας τα βασανιστήρια στα οποία τον υπέβαλλαν. Ο Άγιος αρνήθηκε αποφασιστικά και τους απάντησε ότι προσφέρει θυσία ακόμη και τον εαυτό του στον Χριστό, ο οποίος τον ενδυναμώνει για να υπομένει τις πληγές.

Ο ηγεμόνας, θαυμάζοντας την ευστοχία και την σοφία των απαντήσεων του Μάρτυρα, τον ρώτησε απορημένος πώς είναι δυνατόν ένας τραχύς στρατιώτης σαν αυτόν να μπορεί να απαντά κατ’ αυτόν τον τρόπο. Και ο Άγιος, με τη φώτιση του Θεού, του αποκρίθηκε ότι αυτή την ικανότητα την χαρίζει στους μάρτυρές του ο Χριστός, όπως έχει υποσχεθεί στο Ευαγγέλιο: «ὅταν δὲ προσφέρωσιν ὑμᾶς ἐπὶ τᾶς συναγωγᾶς καὶ τᾶς ἀρχὰς καὶ τᾶς ἐξουσίας, μὴ μεριμνᾶτε πῶς ἢ τί ἀπολογήσησθε ἢ τί εἴπητε. Τὸ γὰρ Ἅγιον Πνεῦμα διδάξει ὑμᾶς ἐν αὐτῇ τὴ ὥρα ἃ δεῖ εἰπειν» (Λουκά ιβ’, 11-12).

Τότε, απελπισμένος ο τύραννος, διέταξε να τον αποκεφαλίσουν. Βαδίζοντας προς τον τόπο της εκτέλεσης ο Άγιος πρόλαβε να ζητήσει από κάποιους κρυπτοχριστιανούς να μεταφέρουν το λείψανό του στην Αίγυπτο.

Ο αποκεφαλισμός του έγινε την 11η Νοεμβρίου στις αρχές του 4ου αι. μ.Χ.

(πιθανότατα το 304 μ.Χ.) και έτσι η ψυχή του πέταξε χαρούμενη προς τον Σωτήρα Χριστό τον οποίο τόσο επόθησε ο Άγιος και για τον οποίο θυσιάσθηκε. Οι δήμιοι άναψαν φωτιά για να κάψουν το σώμα του.

Ότι κατάφεραν οι χριστιανοί να περισώσουν από την πυρά το μετέφεραν στην Αίγυπτο και το έθαψαν κοντά στην Μαρεώτιδα λίμνη, νοτιοδυτικά της Αλεξάνδρειας.

Στο σημείο εκείνο σταμάτησε, κατά την παράδοση, η καμήλα που μετέφερε τα λείψανα αρνούμενη πεισματικά να προχωρήσει. Έτσι οι χριστιανοί κατάλαβαν ότι ήταν θέλημα Θεού να ενταφιασθούν εκεί τα λείψανα του Αγίου.

Η περιοχή του τάφου πολύ σύντομα εξελίχθηκε σε προσκυνηματικό – λατρευτικό κέντρο.

Ο Μέγας Κωνσταντίνος, όταν ήταν Πατριάρχης Αλεξανδρείας ο Μέγας Αθανάσιος, ανήγειρε ναό πάνω στον τάφο του Αγίου. Σε λίγα χρόνια δημιουργήθηκε εκεί εκτεταμένο κτιριακό συγκρότημα το οποίο περιελάμβανε δύο ναούς, μοναστήρι, ξενώνες και άλλες εγκαταστάσεις.

Θαύματα του Αγίου Μηνά

Ένας από τους ασκητές της εποχής μας, ο γέρων Πορφύριος, είχε πει στα πνευματικά του τέκνα ότι μετά την κοίμησή του θα είναι πιο κοντά τους απ’ όσο ήταν εν ζωή, διότι πλέον δεν θα υπάγεται στους βιολογικούς νόμους του ανθρωπίνου σώματος. Έτσι και ο Άγιος Μηνάς, επί χίλια επτακόσια χρόνια τώρα μετά την εκδημία του, δεν έχει πάψει να βρίσκεται κοντά στους πιστούς, βοηθώντας όσους με πίστη και ελπίδα στον Θεό τον επικαλούνται.

Ένα από τα πολλά θαύματα του Αγίου που διασώζει η παράδοση θα αναφερθεί στη συνέχεια…

Ο άπληστος ξενοδόχος

Κάποιος χριστιανός από την Κωνσταντινούπολη, οδεύοντας για το πανηγύρι του Αγίου Μηνά και έχοντας μαζί του αρκετά χρήματα, κατέλυσε σε ένα ξενοδοχείο. Ο ξενοδόχος είδε τα ξένα χρήματα και, κυριευμένος από απληστία, σκότωσε τον προσκυνητή, τον διεμέλισε και έβαλε τα κομμάτια του σε μία σπυρίδα (ζεμπίλι). Ενώ σκεφτόταν που να θάψει τα μέλη του θύματός του για να μην αποκαλυφθεί το έγκλημα, καταφθάνει στο ξενοδοχείο ένας έφιππος στρατιώτης, ο Άγιος Μηνάς, και τον ρωτάει επίμονα πού βρίσκεται ο προσκυνητής. Ο ξενοδόχος τον διαβεβαιώνει ότι δεν γνωρίζει τίποτε αλλά ο Άγιος ξεπεζεύει, εισέρχεται στα ενδότερα του ξενώνα, βρίσκει την σπυρίδα, την φέρνει μπροστά του και τον ρωτάει με φοβερό και άγριο βλέμμα να του πει ποιος είναι ο νεκρός.

Τότε ο φονιάς έφριξε, πέφτοντας άφωνος και τρέμων στα πόδια του άγνωστου ιππέα. Ο Άγιος συνάρμοσε τα μέλη του θύματος, προσευχήθηκε και ανέστησε το νεκρό προσκυνητή παραγγέλνοντάς του να δοξάζει τον Θεό. Ο αναστημένος, σαν να είχε εγερθεί από τον ύπνο, κατάλαβε όσα έπαθε, εδόξασε τον Θεό και προσκύνησε τον Άγιο.

Μόλις ο φονιάς συνήλθε από τον τρόμο του και σηκώθηκε, του πήρε ο Άγιος τα κλεμμένα χρήματα και τα επέστρεψε στον προσκυνητή λέγοντάς του να συνεχίσει τον δρόμο του.

Έπειτα, για να ολοκληρώσει την ευεργεσία του Θεού, στράφηκε προς τον ξενοδόχο, τον έδειρε όπως του άξιζε, τον ενουθέτησε, του έδωσε συγχώρηση για το έγκλημά του προσευχόμενος γι’ αυτόν, καβάλησε το άλογό του και έγινε άφαντος. Τότε μόνο κατάλαβε ο ξενοδόχος ότι ο στρατιώτης αυτός ήταν ο Άγιος Μηνάς, γεγονός που θυμίζει την εμπειρία των δύο Αποστόλων κατά την πορεία τους προς Εμμαούς, με την συντροφιά του αναστημένου Χριστού. (Λουκά κδ’,31).